DECISIONES AVREAE CAVSARVM SACRI PALATII APOSTOLICI;

QVAS R. P. D. PAVLVS AEMILIVS Verallus, Roſſanenſis primum Archiepiſco. Caputaquen. deinde Epiſcop.

Dum eiuſdem Sacri Palatij Rotæ Auditor eſſet, è Dominorum Coauditorum originalibus miro ordine tranſumpſit, & collegit.

Nunc demum, in commodum & vtilitatem tam in Romana, quàm in alijs quibuſcunque Curijs cauſas tractantium, editæ.

Cura & induſtria R. D. PAVLI GRANVTII LVCENSIS I. V. C. & Prothonot. Apoſt.

CVM SVMMARIIS, ET INDICE LOCVPLETISS.

Pars Prima.

Cum Priuilegijs Summi Pontificis, Cæſareæ Maieſtatis, Regis Chriſtianiſſimi, & Senatus Veneti, & aliorum Principum.

M D LXXXXV.

VENETIIS, Apud Franciſcum Zilettum.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

ILLVSTRISSIMO
D.
D. LAELIO VRSINO.

M*VLTA, ac diuerſa litterarum monumentis prodita ſunt à iuriſconſultis, qui vel noſtra, vel patrum noſtrorum memoria floruerunt, eaq́; non ſolum & ingenij, & eruditionis luminibus illuſtria, verùm etiã tum promouendis iuris prudentiæ tironibus, tum etiam in eo ſtudio conſummatiſsimis adiuuandis vtiliſsima. Cùm enim vnaquæque ars duabus ferè partibus conſtet, quarum vna theorice, altera practice Græca vtraq́; voce plerumq́; dicitur, incredibile memoratu eſt, quot & quales in vtraq́; huius diſciplinæ parte iuriſconſultos noſtris temporibus vnà cum finitimis regionibus tulerit Italia, quorum extant, & teruntur quotidie manibus; terenturq́; monumenta, donec erunt in pretio leges, iuſtitiæq́; ſuus honos tribuetur, dum ſcilicet inter nos coletur humanitas. Horum nomina tibi, Læli Illuſtriſſime, commemorare ſuperuacaneum eſt. Non ſolum enim ijs tibi quotidie aures perſonant ex viua voce do-*

DECISIONVM RECOLLECTARVM IN COMPENDIVM

A R. P. D. Paulo Aemilio Verallo Epiſcopo Caputaquenſe in ſuo tempore.

PARS PRIMA.

ABSOLVTIO.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutio data excommunicato vigore commiſſionis expeditæ, clauſula appoſita, videlicet, cum poteſtate abſoluendi ad beneplacitum, valet etiam ſi facta reperiatur ex falſa cauſa.*

2 *Abſolutus malè à cenſuris, non poteſt reintrudi, niſi cum cauſæ cognitione.*

3 *Excommunicatus malè non poteſt abſolui niſi cauſa cognita: intellige tamen in excommunicato ab homine, ſecus ſi à lege. ibid.*

DECISIO PRIMA.

1 ABSOLVTIO † data excommunicato uigore cõmiſſionis expeditę cum clauſula, uidelicet, & cum poteſtate abſoluendi ad beneplacitum, ualet & tenet, licet ex falſa cauſa facta reperiatur. Ratio eſt, quia etiã malè
2 abſolutus † non poteſt reintrudi, niſi cum cauſæ cognitione, ſicut
3 excommunicatus † etiã malè nõ poteſt abſolui, niſi cauſa cognita, ut per Rotam deciſ. 7. de ſenten. excommunic. in nou. aliàs 395. Quod tamen procedit in excommunica. lata ab homine, non aũt à lege, prout eo loci traditur. Ita fuit tentum per dominos in cauſa Farſen. Abbatiæ coram domino Guidobono 19. Decem. 1552. prout in eius lib. fol. 522.

SVMMARIVM.

1 *Abſolutio à cenſuris latis in curia, non datur niſi cauſa cognita de ſtylo Rotæ.*

2 *Abſolutio quo pacto detur in diebus feſtiuis & ſanctis?*

DECISIONES AVREAE CAVSARVM SACRI PALATII APOSTOLICI;

QVAS R. P. D. PAVLVS AEMILIVS
Verallus, Roſſanenſis primum Archiepiſco.
Caputaquen. deinde Epiſcop.

Dum eiuſdem Sacri Palatij Rotæ Auditor eſſet, è Dominorum Coauditorum originalibus miro ordine tranſumpſit, & collegit.

Nunc demum, in commodum & vtilitatem tam in Romana, quàm in alijs quibuſcunque Curijs cauſas tractantium, editæ.

Cura & induſtria R. D. PAVLI GRANVTII LVCENSIS I. V. C. & Prothonot. Apoſt.

CVM SVMMARIIS, ET INDICE LOCVPLETISS.

Pars Secunda.

Cum Priuilegijs Summi Pontificis, Cæſareæ Maieſtatis, Regis Chriſtianiſſimi, & Senatus Veneti, & aliorum Principum.

M D L X X X V.

VENETIIS, Apud Franciſcum Zilettum.

DECISIONVM RECOLLECTARVM IN COMPENDIVM

A R. P. D. Paulo Aemilio Verallo Epiſcopo Caputaquenſe in ſuo tempore.

PARS SECVNDA.

FACVLTAS.

SVMMARIVM.

1 *Facultas Papæ diſpenſandi ſuper ætate in eccleſiis Parochialibus poſt reſtri-ctionem de qua hic, nihil operatur.*

2 *Decretum irritans a Papa in prouiſione appoſitum, ligat etiam ignorantes: limita, quando apponeretur a legato de latere. 3.*

DECISIO PRIMA.

FACVLTAS Legato Bonon. olim cõceſſa diſpẽſandi ſuper ętate in eccleſijs Parochialib. reſtricta per Clementem Septimum ad termi-nos iuris cõis non obſtante quauis conſuetudine, poſt dictam re-
1 ſtrictionẽ † nihil operatur. Quia reperitur reprobata, & habet cõtra ſe clauſulam decreti irritãtis. Abb. poſt alios in c. dilecto. num. 14. de præben. Fely. in c. cũ acceſſiſſent. nu. 7 col. 3. in fi. verſ. tertia declaratio. de conſtitutio. Caſſador. deciſ. 12. ſuper regul. num. 5. Goza. conſ. 101. nu. 26. Rip. lib. 1.
2 reſp. c. 5. nu. 6. quæ clauſula † decreti irritãtis appoſita à Papa ad nullitatem actus, ligat etiã ignorantes. Fely. in c. cæterum. nu. 19. col. 10. ad medium. verſ. 3. reſtrictio. de reſcript. Caſſad. ead. deciſ. Gozad. conſi. 61. num. 4. licet ſecus eſſet, quando apponeretur à Legato de latere. Caſſado. deciſio. 3. in tit. de decreto, & reſeru.

DECISIONES AVREAE CAVSARVM SACRI PALATII APOSTOLICI;

QVAS R. P. D. PAVLVS AEMILIVS
Verallus, Roſſanenſis primum Archiepiſco.
Caputaquen. deinde Epiſcop.

Dum eiuſdem Sacri Palatij Rotæ Auditor eſſet, è Dominorum Coauditorum originalibus miro ordine tranſumpſit, & collegit.

Nunc demum, in commodum & vtilitatem tam in Romana, quam in alijs quibuſcunque Curijs cauſas tractantium, editæ.

Cura & induſtria R. D. PAVLI GRANVTII LVCENSIS
I. V. C. & Prothonot. Apoſt.

CVM SVMMARIIS, ET INDICE LOCVPLETISS.

Pars Tertia.

Cum Priuilegijs Summi Pontificis, Cæſareæ Maieſtatis, Regis Chriſtianiſſimi, & Senatus Veneti, & aliorum Principum.

M D L X X X V.

VENETIIS, Apud Franciſcum Zilettum.

DECISIONVM RECOLLECTARVM IN COMPENDIVM

A R. P. D. Paulo Aemilio Verallo Epiſcopo Caputaquenſe in ſuo tempore.

PARS TERTIA.

RATIFICATIO

SVMMARIVM.

1 *Ratificatio facta ex taciturnitate quinque annorum, an reconualidet inſtrumentum factum per minorem.*

2 *l.fin.C.ſi maior factus. non habet locum quando dolus interuenit.*

3 *Inſtrumentum ſtante dolo, an validetur per expreſſam, uel tacitam ratificationem.*

4 *Pariſ. conſ.49.vol.1.confutatur.*

DECISIO PRIMA

RATIFICATIO facta ex taciturnitate quinq; annorum poſtquã Nicolaus fuit factus maior, præſuppoſito, quòd contractus factus per minorem non ſit actus
poſitiuus, ſed ſolemniſſimus in
caſu ſtatuti iuris, & facti, non re-
1 conualidat † inſtrumentum, ita
vt ratificatio ſubſiſtat. iux. tex. in
l.fi.C.ſi maior factus, &c. quia d.
2 lex non habet locum † quãdo do
lus interuenit, prout nec valida
tur per expreſſam ratificationẽ:
multo ergo minus per tacitam
3 † ratificationem ex lapſu tempo
ris, ſtante dolo. Rom. conſi. 54.
col. 1. in fin. Curt. iun. conſil. 50.
per totum, & ſeq. Rui. conſ. 170.
col. 7. nu. 29. & licet in dolo prę-
ſumpto ex ſtatuto Pariſ. contra-
4 rium † voluerit, in conſi. 49. vol.
1. tamen Romanus contrarium
voluit conſi. 54. col. 3. & Barto.
conſi. 70. col. 3. vol. 2. Curt. in d.
conſi. 50. & in dolo præſumpto
ratione enormiſſimę leſionis,
Barto. conſi. 42. nu. 14. in fi. li. 1.